

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/75/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Аудитор: С.Батсуурь
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Batsuuris@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4.1 Ерөнхий зүйл	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал14	
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

ХЯРГАС СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА О.ЦЭНД-АЮУШ ТАНАА

2023.02.24 № 9/БА-2023/75/НА-СТА-ТШЗ
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200700566

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>37,635,764.29</u>	<u>108,211,707.00</u>
33	АВЛАГА	11,827.29	0.00
335	Бусад авлага	11,827.29	0.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	11,827.29	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	37,623,937.00	108,211,707.00
354	Хангамжийн материал	27,823,937.00	94,414,374.00
35420	Аж ахуйн материал	21,053,937.00	83,804,374.00
35470	Бусад хангамжийн материал	6,770,000.00	10,610,000.00
35600	Мал амьтад	9,800,000.00	13,797,333.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>5,186,558,536.48</u>	<u>5,777,439,466.89</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,186,558,536.48	5,777,439,466.89
392	Биет хөрөнгө	5,137,826,136.48	5,373,457,066.89
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,922,255,563.55	5,227,655,829.55
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(155,388,086.49)	(321,925,118.81)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	152,459,400.00	221,658,973.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(110,576,766.52)	(127,188,720.38)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	97,411,102.00	130,016,435.40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(56,411,516.01)	(79,250,508.67)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	22,108,553.87	41,008,553.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,144,022.75)	(14,483,429.13)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	263,906,626.00	263,906,626.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(51,885,711.71)	(94,641,102.31)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	204,912,761.00	291,202,761.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(136,821,766.46)	(164,503,232.63)
393	Биет бус хөрөнгө	48,732,400.00	403,982,400.00
39301	Програм хангамж	2,305,000.00	2,305,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,555,000.00)	(1,555,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	47,982,400.00	403,232,400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,224,194,300.77</u>	<u>5,885,651,173.89</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,224,194,300.77</u>	<u>5,885,651,173.89</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,224,194,300.77	5,885,651,173.89
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		
		311,171,729.17	311,171,729.17
51101	Өмч: - төрийн	311,171,729.17	311,171,729.17
512	Хуримтлагдсан үр дүн	4,666,702,304.32	5,328,159,177.44
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,666,702,304.32	4,666,702,304.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	661,456,873.12
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	246,320,267.28	246,320,267.28
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,224,194,300.77</u>	<u>5,885,651,173.89</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,921,916,570.00	1,385,752,842.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,430,431,592.00	927,870,942.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,430,431,592.00	927,870,942.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,430,431,592.00	927,870,942.40
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	4,430,431,592.00	927,870,942.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	491,484,978.00	457,881,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	419,970,200.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	419,970,200.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,514,778.00	11,380,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	6,610,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,515,000.00	10,380,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,389,778.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	446,501,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	446,501,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	683,894,346.17	724,295,969.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	625,949,346.17	724,295,969.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	579,109,922.79	692,682,041.37
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	246,769,224.00	256,885,973.54
210101	Үндсэн цалин	207,978,898.00	212,319,015.42
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,790,326.00	44,566,958.12
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,191,138.13	32,148,334.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,488,012.65	21,902,879.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,483,384.32	2,188,615.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,936,470.00	2,444,417.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	494,744.46	510,219.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,788,526.70	5,102,202.82
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,662,632.00	35,735,477.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,855,663.00	7,189,117.00
210302	Түлш, халаалт	28,806,969.00	28,546,360.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	82,015,989.00	39,838,080.00
210401	Бичиг хэрэг	3,396,849.00	2,198,690.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,278,385.00	25,544,150.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,197,540.00	2,147,940.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	494,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	53,143,215.00	9,453,300.00
2105	Нормативт зардал	3,513,400.00	249,900.00
210502	Хоол, хүнс	1,218,500.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,294,900.00	249,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,210,900.00	17,127,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	300,000.00

210602	Тавилга	30,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	10,180,900.00	16,827,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,121,000.00	7,070,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,121,000.00	7,070,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,495,224.00	1,063,724.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	250,000.00	200,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	54,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	147,474.00	62,474.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	558,900.00	262,400.00
210807	Газрын төлбөр	174,400.00	174,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	167,130,415.66	302,562,651.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,345,643.00	21,958,710.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,000.00	2,739,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	141,664,772.66	277,864,241.99
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,839,423.38	31,613,927.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,066,300.00	17,170,294.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,300.00	12,552,498.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,978,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,775,000.00	4,617,796.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	14,773,123.38	14,443,633.91
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	57,945,000.00	00.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	57,945,000.00	00.00
223001	Бусад хөрөнгө	57,945,000.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	4,238,022,223.83	661,456,873.12

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	491,484,978.00	457,881,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	491,484,978.00	457,881,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	419,970,200.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	419,970,200.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,514,778.00	11,380,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	6,610,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,515,000.00	10,380,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,389,778.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	446,501,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	446,501,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	433,539,978.00	457,881,900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	433,539,978.00	457,881,900.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	386,222,554.62	426,267,972.09
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	247,795,666.90	257,971,360.14
210101	Үндсэн цалин	208,977,646.90	242,848,382.10
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,818,020.00	15,122,978.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,714,313.72	30,981,120.95
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,093,871.16	21,129,991.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,268,778.59	2,443,520.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,103,703.43	1,970,876.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	524,962.74	490,460.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,722,997.80	4,946,271.72
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,662,632.00	35,735,477.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,855,663.00	6,855,642.00
210302	Түлш, халаалт	28,806,969.00	28,879,835.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,984,075.00	33,893,790.00
210401	Бичиг хэрэг	2,814,800.00	2,227,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,141,485.00	20,809,650.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,197,540.00	2,847,940.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	833,000.00	1,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,997,250.00	7,008,800.00
2105	Нормативт зардал	1,225,200.00	249,900.00
210502	Хоол, хүнс	975,300.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	249,900.00	249,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,265,400.00	26,612,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	10,700,000.00
210602	Тавилга	1,980,000.00	3,500,000.00

210604	Урсгал засвар	1,285,400.00	12,412,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,121,000.00	6,530,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,121,000.00	6,530,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,495,224.00	1,063,724.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	250,000.00	200,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	54,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	147,474.00	62,474.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	558,900.00	262,400.00
210807	Газрын төлбөр	174,400.00	174,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,959,043.00	33,229,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,839,043.00	30,490,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,000.00	2,739,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,317,423.38	31,613,927.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,544,300.00	17,170,294.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,300.00	16,737,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,978,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,253,000.00	432,994.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,773,123.38	14,443,633.91
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>57,945,000.00</u>	<u>00.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>57,945,000.00</u>	<u>00.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>57,945,000.00</u>	<u>00.00</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	57,945,000.00	00.00
223001	Бусад хөрөнгө	57,945,000.00	00.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-57,945,000.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	278,498,129.17	198,235,030.26	370,418,831.11	00.00	847,151,990.54
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	506,250.22	00.00	506,250.22
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	278,498,129.17	198,235,030.26	370,925,081.33	00.00	847,658,240.76
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	4,238,022,223.83	00.00	4,238,022,223.83
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	311,171,729.17	246,320,267.28	4,666,702,304.32	00.00	5,224,194,300.77
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	311,171,729.17	246,320,267.28	4,666,702,304.32	00.00	5,224,194,300.77
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	311,171,729.17	246,320,267.28	4,666,702,304.32	00.00	5,224,194,300.77
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	661,456,873.12	00.00	661,456,873.12
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	311,171,729.17	246,320,267.28	5,328,159,177.44	00.00	5,885,651,173.89

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	446,501,900.00	433,058,266.09	13,443,633.91	97.0%
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	446,501,900.00	433,058,266.09	13,443,633.91	97.0%
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	426,608,400.00	415,887,972.09	10,720,427.91	97.5%
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	266,241,800.00	257,971,360.14	8,270,439.86	96.9%
Үндсэн цалин	246,081,800.00	242,848,382.10	3,233,417.90	98.7%
Гэрээт ажлын хөлс	20,160,000.00	15,122,978.04	5,037,021.96	75.0%
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,892,700.00	30,981,120.95	1,911,579.05	94.2%
Тэтгэврийн даатгал	22,367,000.00	21,129,991.47	1,237,008.53	94.5%
Тэтгэмжийн даатгал	2,631,400.00	2,443,520.38	187,879.62	92.9%
ҮОМШӨ-ний даатгал	2,105,200.00	1,970,876.87	134,323.13	93.6%
Ажилгүйдлийн даатгал	526,300.00	490,460.51	35,839.49	93.2%
Эрүүл мэндийн даатгал	5,262,800.00	4,946,271.72	316,528.28	94.0%
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,183,600.00	35,735,477.00	2,448,123.00	93.6%
Гэрэл, цахилгаан	7,089,100.00	6,855,642.00	233,458.00	96.7%
Түлш, халаалт	31,094,500.00	28,879,835.00	2,214,665.00	92.9%
Хангамж, бараа материалын зардал	28,826,000.00	27,513,790.00	1,312,210.00	95.4%
Бичиг хэрэг	1,671,400.00	2,071,400.00	-400,000.00	123.9%
Тээвэр, шатахуун	14,730,400.00	14,729,650.00	750.00	100.0%
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,848,700.00	2,847,940.00	760.00	100.0%
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,000,000.00	1,000,000.00	0.00	100.0%
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,575,500.00	6,864,800.00	1,710,700.00	80.1%
Нормативт зардал	249,900.00	249,900.00	0.00	100.0%
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	249,900.00	249,900.00	0.00	100.0%
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,962,900.00	23,612,900.00	-1,650,000.00	107.5%
Багаж, техник, хэрэгсэл	9,050,000.00	10,700,000.00	-1,650,000.00	118.2%
Тавилга	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0%
Урсгал засвар	12,412,900.00	12,412,900.00	0.00	100.0%
Томилолт, зочны зардал	6,824,900.00	6,530,000.00	294,900.00	95.7%
Дотоод албан томилолт	6,824,900.00	6,530,000.00	294,900.00	95.7%
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,360,100.00	1,063,724.00	296,376.00	78.2%
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	200,000.00	200,000.00	0.00	100.0%
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	288,000.00	0.00	100.0%
Даатгалын үйлчилгээ	183,700.00	54,450.00	129,250.00	29.6%
Тээврийн хэрэгслийн татвар	163,600.00	62,474.00	101,126.00	38.2%
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	22,000.00	66,000.00	25.0%
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	262,400.00	262,400.00	0.00	100.0%
Газрын төлбөр	174,400.00	174,400.00	0.00	100.0%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,066,500.00	32,229,700.00	-2,163,200.00	107.2%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,650,000.00	29,490,000.00	160,000.00	99.5%
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	416,500.00	2,739,700.00	-2,323,200.00	657.8%
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,893,500.00	17,170,294.00	2,723,206.00	86.3%
Бусад урсгал шилжүүлэг	19,893,500.00	17,170,294.00	2,723,206.00	86.3%
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,737,300.00	16,737,300.00	0.00	100.0%
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,156,200.00	432,994.00	2,723,206.00	13.7%
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	446,501,900.00	446,501,900.00	0.00	100.0%
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	00.00	379,773,800.00	379,773,800.00	-
Улсын төсвөөс санхүүжих	00.00	379,773,800.00	379,773,800.00	-
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	446,501,900.00	66,728,100.00	379,773,800.00	14.9%
Орон нутгийн төсвөөс	446,501,900.00	66,728,100.00	379,773,800.00	14.9%

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00	0.00	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00	0.00	
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.0%
Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.0%
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	26	0.00	100.0%
Удирдах ажилтан	7	7	0.00	100.0%
Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	0.00	100.0%
Үйлчлэх ажилтан	3	3	0.00	100.0%
Гэрээт ажилтан	6	6	0.00	100.0%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,380,000.00	10,380,000.00		100%
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,380,000.00	10,380,000.00		100%
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,380,000.00	10,380,000.00		100%
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	00.00	00.00		100%
Хангамж, бараа материалын зардал	6,380,000.00	6,380,000.00		100%
Бичиг хэрэг	156,000.00	156,000.00		100%
Тээвэр, шатахуун	6,080,000.00	6,080,000.00		100%
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	144,000.00	144,000.00		100%
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,000,000.00	3,000,000.00		100%
Тавилга	3,000,000.00	3,000,000.00		100%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	1,000,000.00		100%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	1,000,000.00		100%
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	11,380,000.00	11,380,000.00		100%
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,380,000.00	11,380,000.00		100%
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,380,000.00	10,380,000.00		100%
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,000,000.00		1,000,000.00	100%
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл				

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Орон нутгийн удирдлагыг мэдээлэл, бодлогын удирдамжаар ханган хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохицуулан сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хангаж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд ил тод нээлттэй, чанар, хүртээмжтэй хүргэх зорилготой байгууллага юм.

Тамгын газрын чиг үүргийн хувьд орон нутагт төрийн захиргааны удирдлага, төлөвлөлт санхүү, эдийн засгийн бодлого, нийгмийн бодлогын асуудлыг хариуцан төрийн хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлах, түүний хэрэгжилтийг хангуулах төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг хуулийн дагуу түргэн шуурхай, чанартай хүргэх, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдүүлэхэд гол анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, төсвийн тухай хууль, бусад хууль, тогтоомжуудыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ. Тайлант онд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузель сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн бөгөөд байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Увс аймгийн Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэлээ.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн аливаа бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 813,231.1 мянган төгрөгөөр буюу 13.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	11.8	0	(11.8)
Бараа материал	37,623.9	108,211.7	70,587.8
Үндсэн хөрөнгө	5,186,558.5	5,777,439.5	590,881.0
Нийт хөрөнгө	5,224,194.3	5,885,651.2	661,456.9
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	5,224,194.3	5,885,651.2	661,456.9
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	5,224,194.3	5,885,651.2	661,456.9

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс үлдэгдэлгүй байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 11,8 мянган төгрөгөөр буурсан нь авлага барагдсантай холбоотой байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 108,211.7 мянган төгрөг болж 70,587.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь аж ахуйн материал 62,750.5 мянга, мал, амьтан 3,997.3 мянга, бусад хангамжийн материал 3,840.0 мянгаар нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,777,439.5 мянган төгрөг болж 590,881.0 мянган төгрөгөөр өссөнд барилга байгууламж 305,400.3 мянга, авто тээврийн хэрэгсэл 69,199.5 мянга, тоног төхөөрөмж 32,305.3 мянга, тавилга хэрэгсэл 20,000.0 мянга, бусад үндсэн хөрөнгө 86,290.0 мянга, бусад биет бус 355,250.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал 277,864.2 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 482300.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналыг 35798.1 мянган төгрөгөөр бууруулж 446,501.9 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 379,773.8 мянга, орон нутгийн төсвөөс 66,728.1 мянга, нийт 446,501.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт бүрдүүлсэн байна.

Гүйцэтгэлээр төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 433,058.2 мянган төгрөг буюу 96.9 хувьтай байгаа нь үндсэн данснаас хэмнэгдсэн байна. Үндсэн данснаас 13,443.6 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Улсын төсвөөс	379,773.8	366,330.2	13,443.6	96.9%
2	Орон нутгийн төсвөөс	66,728.1	66,728.1		100%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 10,380.0 мянга, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 1,000.0 мянга, нийт 11,380.0 мянган төгрөг бүрдүүлжээ.

Үүнээс тээвэр шатахууны зардал 6,080.0 мянга, бичиг хэргийн зардал 156.0 мянга, бага үнэтэй, түргэн элэгдэл, аж ахуйн эд зүйлс 144.0 мянга, эд хогшил худалдан авах зардал 3,000.0 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 1,000.0 мянга, нийт 10,380.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 1,000.0 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор С.Батсуурь гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 2/20 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 6,838.9 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 716,289.4 мянган төгрөгийн 1.0 хувь буюу 7,162.8 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 5,730.2 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын хувьд хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд биет горим сорилыг хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор

www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа байршуулсан 149 мэдээлэл, байршуулах хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газар нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Хяргас сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар зөрчил гараагүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тайлант онд “Шинэ хөдөө Увс” төслийн шугамаар ирсэн “Сэлэнгийн халзан-Герефорд” үүлдрийн 3,997.3 мянган төгрөгийн 1 ширхэг өсвөр насны бухыг мал амьтад дансанд бүртгэсэн байна. Тухайн бухыг гэрээ байгуулан иргэдэд эзэмшүүлж байх бөгөөд дараагийн аудитын хүрээнд ашиглалт, гэрээний үр дүнг шалгах.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР /С.БАТСУУРЬ/

2023 оны 02 дугаар сарын 23-ны өдөр